Pregaria.cat

Entrada

Treball manual

Per PauV el dj., 21/04/2022 - 09:00

El cristianisme no poques vegades ha predicat un espiritualisme angelical, contraposant el reialme material amb l'espiritual. La salvació promesa era anar al cel, més enllà de la corporalitat corruptible. Però un cop i un altre ens topem amb la tossuda experiència de que som cossos. Se'ns retorna de manera escandalosa a la corporalitat, a les coses quotidianes, petites i menyspreades.

Sense aliment material, és impossible la pervivència de la vida biològica. Fins i tot els grups humans previs a l'aparició de l'agricultura, els caçadors recol·lectors, havien d'esforçar-se per poder alimentar-se. Sant Pau, en una frase lapidària, diu: "qui no vulgui treballar, que no mengi" (2Tes 3, 10).

En les societats contemporànies el treball es viu, sovint amb raó, més com una condemna que com un espai de desenvolupament i plenitud humana. I de totes les feines, el treball manual és el més menystingut, el més mal pagat, el més explotat, el més ridiculitzat i invisibilitzat. Aquells que es dediquen a treballar amb les seves mans semblen haver patit una maledicció. Ni els veiem, ni els volem veure, ni els volem pagar dignament: el pagès que recull la verdura que avui soparé, l'escombriaire que neteja de bon matí el meu carrer, la caixera que despatxa amb pressa al supermercat, el netejador de vidres que passa cada quinze dies per la meva oficina, la cuidadora que dutxa cada matí el meu avi ancià, l'infant que extreu d'una mina infame el coltan que acabarà al meu mòbil,…

Darrere tantes pantalles, telèfons, e-mails, ascensors, desplaçaments amb vehicles motoritzats, accés a l'electricitat, aigua potable i internet 24 hores ininterrompudament, perdem contacte amb la realitat material, corporal i ja no tenim ni la més remota idea del que implica portar un plat de menjar a taula. Tampoc som conscients de l'esforç i el dispendi d'energia que suposa viatjar vint kilòmetres.

Mahatma Gandhi, en part profundament influenciat per L. Tolstoy, reivindicava la tasca manual com un aspecte essencial de tot procés de transformació personal i col·lectiu. Ell parla del deure i el dret de treballar i de guanyar-se el pa de cada dia amb el treball manual. La imatge de Gandhi filant, no és només una estampa bucòlica, sinó un recordatori profètic d'algú que vol seguir en contacte quotidià amb la matèria, que aposta per una vida austera i frugal i que desitja produir la seva pròpia roba al marge del sistema econòmic i polític que li impedia viure amb llibertat. Per això, per a Gandhi filar també és experiència espiritual, potencialment transformadora.

Potser la conversió ecològica profunda a la que ens convida el Papa Francesc, com a resposta urgent a la dramàtica situació límit en la que ens trobem com a civilització, és l'oportunitat de recuperar el valor de les tasques manuals. No es tracta només d'aprendre a fer pa a les estones lliures sinó de pensar un cert retorn a la terra, una redimensió de les nostres ciutats, un millor equilibri entre les tasques productives i les reproductives, un replantejament dels nostres hàbits de consum, de les nostres prioritats i del nostre ús massa sovint compulsiu de la tecnologia. I es tracta sobretot, al reconèixer la pròpia corporalitat, d'assegurar que oferim unes condicions de vida dignes a tots aquells que, a prop i lluny, amb el seu treball manual fan possible que la vida continuï.

Avui, doncs, Jesús diria:

Benaurats els qui fan treball manual, ells posseiran la Terra.